

ВИСШЕ УЧИБИЩЕ ПО ЗАСТРАХОВАНЕ И ФИНАНСИ

Заповед № 56/20.03.2020г.

НАУЧНО ЖУРИ

- 1.Проф.Али Вейсел /ВУЗФ/ - председател/становище/
- 2.Проф.Сашо Пенев/СУ“Св.Кл.Охридски/ - рецензия
- 3.Проф.Ганета Минкова/ИДП при БАП/ - рецензия
- 4.Проф.Дарина Зиновиева/ИДП при БАН/ - рецензия
- 5.Проф.Димитър Костов/СУ“Св.Кл.Охридски/ - становище
- 6.Проф.Бисер Славков/УНСС/ - становище
- 7.Доц.Мария Казанджиева/ЮЗУ“Н.Рилски“/ - становище

Избран председател и определени рецензенти и становища на първото заседание, проведено „онлайн“ на 22.06.2020 г.

Срок за предаване на рецензиите и становищата – 9.08.2020г.

Заклучително заседание – 10.09.2020г. /14 ч. във ВУЗФ/.

СТАНОВИЩЕ

от проф.д-р Димитър Илиев Костов

СУ“Св.Кл.Охридски

на материалите, представени за участие в конкурс

за заемане на академичната длъжност „професор“

на Висшето училище по застраховане и финанси

по научно направление „ 3.6.Право/Финансово и данъчно право“/

В конкурса за „професор“, обявен в ДВ,бр.94 от 29.11.2019г. и в интернет-страницата на Висшето училище по застраховане и финанси за нуждите на Учебен съвет на ВУЗФ, като кандидат участва доц.д-р **Любка Младенова Ценова** от Висшето училище по застраховане и финанси.

I.Общо представяне на процедурата и кандидата

Със заповед № 56/20.03.2020г. на Ректора на ВУЗФ съм определен за член на научното жури на конкурс за заемане на академичната длъжност „професор“ **във ВУЗФ** по професионално направление 3.6.Право /Финансово и данъчно право/, **обявен за нуждите на Учебен съвет при ВУЗФ.**

За участие в обявения конкурс са подадени документи от **единствен кандидат: доц.д-р Любка Младенова Ценова от ВУЗФ.**

Представеният от доц.д-р Любка Ценова комплект материали на хартиен носител **е във** съответствие с Правилника за развитие на академичния състав на ВУЗФ.

За участие в конкурса за професор кандидатът е представил общо 14 самостоятелни научни труда. От тях 3/три/ монографии, 7/седем/ статии и 4/четири/ научни съобщения – всички свързани с проблематиката на конкурса и разработени след хабилитирането ѝ като „доцент“. Отделно са представени: декларация за участие в 3/три/ съвместни публикации , документи за участие в научни проекти и други изследователски задачи - общо 5/пет/, документ за научно ръководство на докторант и справка от НАЦИД за 18 бр. цитирания за периода 1997-2019г.

Доц.Любка Ценова завършва Юридическия факултет на СУ“Св.Кл.Охридски“ през 1973г. От 1998 г. е „доктор по право“, а от 2012 г. – „доцент“ по финансово и данъчно право. През периода 1991-1998г. е редовен асистент в Стопанска академия „Д.А.Ценов“ – Свищов. От 2012г. до 2018г. е редовен преподавател – „доцент“ в Международно висше бизнес училище/МВБУ/ - Ботевград, като същевременно през 2007 - 2019г. е и хоноруван доцент във ВУЗФ – София. От 5.03.2019г. до настоящия момент заема академичната длъжност „доцент по право“ като редовен преподавател във ВУЗФ –София. През годините на преподавателската си дейност доц.Ценова е работила и като експерт в редица отговорни държавни институции, вкл. и Народното събрание.

От изложеното е видно, че с кандидатът е свързана една активно осъществявана преподавателска и професионално-обществена дейност.

II.Обща характеристика на дейността на кандидата

Както бе посочено по-горе за участието си в конкурса за професор кандидатът е представил 14 публикации след хабилитирането му за доцент, като съществените му научни приноси биха могли да се видят в монографиите „Данъчно облагане – съвременни тенденции“/София,2017г./ , „Европейско данъчно право“/София,2012г./ и преди всичко в актуалната му монография „Жалбата в данъчното производство“/София,2020г./.

Актуалният му монографичен труд „Жалбата в данъчното производство“, съдържащ и най-съществените научни приноси на кандидата е първото самостоятелно научно изследване у нас, посветено на данъчноправният режим на жалбата като институт за защита на данъчнозадължените лица от неправилното или неточно определяне на данъчните им задължения. Сам по себе си този факт има своето самостоятелно значение като теоретичен принос на автора.

По-важните моменти от научните приноси в труда бих могъл да отбележа в следните няколко насоки.

-Основателен интерес представлява проследяването в исторически аспект на източниците в правната ни система, съдържащи уредба на жалбата както в общ институционален смисъл – Търновската и последващите я конституции, така и в текущото законодателство , обособено от автора в три периода - 1879-1944г., 1944 до началото на 90-те години и след 90-те години. Във връзка с това е подчертано влиянието и достиженията на административното право по отношение на правната уредба на жалбата в процесуалното ни данъчно законодателство. Посочено е, че правото на жалба е предвидено и в Закона за данъчното производство от 1993г., и в

Данъчния процесуален кодекс от 1999г., и в действащият Данъчно-осигурителен процесуален кодекс/ДОПК/ от 2006г. Отбелязана е връзката на разглеждания институт и с правото на ЕС, по-конкретно с Директива 2017/1852 от 10.10.2017г.

-Заслужава внимание от гледна точка на теорията разработката на въпроса за „данъчните задължения“ възникващи във връзка с публичните вземания. Направен е задълбочен анализ на тяхната същност в контекста на едно добро познаване на съвременните теоретични виждания, отразени както в чуждестранната правна литература/Германия, Австрия, Италия, Русия и др./ така и в нашата. Очертана е двустранната същност на данъчното задължение – и като съответно правомощие да се изисква парично плащане от данъчния длъжник и респективно като задължение от негова страна да осъществи изискуемата парична престация.

-Теоретичен принос представлява и опитът на кандидата да очертае правната характеристика на „жалбата“ в производството по обжалване на ревизионни актове, уредено в Данъчно-осигурителния процесуален кодекс – всъщност, проблем свързан с основната задача на хабилитационния труд. Правилно се акцентува и се анализират такива важни аспекти на жалбата като форма, съдържание, задължителни реквизити като необходими предпоставки за пораждането на правно действие с цел организиране на производството по оспорване на ревизионен акт. Приведени са и различни теоретични виждания, наши и чуждестранни, по отношение същността на жалбата. Пояснявайки, че те се свеждат до две групи, авторът изразява становището си, че обединението им всъщност разкрива най-добре истинската същност на жалбата, т.е. че тя се явява съчетание както на „определено действие“, така и на „предмет от материалния свят“. На тази основа отбелязва, че жалбата „можем да я разглеждаме като форма, в която се материализира волеизявлението на засегнатите лица“/с.85/. По-нататък авторът обръща специално внимание на обстоятелството, че в ДОПК , а и изобщо в отраслите на правото ни, липсва легално определение на понятието „жалба“. Предвидени са само изисквания за нейната форма и съдържание, както и за реда на обжалване. Определяйки това като пропуск на законодателя и то специално в ДОПК , което е както се посочва със значение „за целите на производството по обжалване на ревизионен акт по административен ред“, авторът формулира и представя определение на понятието „жалба“/с.97/ , което несъмнено има своята самостоятелна теоретична стойност.

-Приносен характер има и изследването относно правомощията на Директора на Дирекция „Обжалване и данъчно-осигурителна практика“ към Централното управление на НАП. Във тази връзка е направено предложение за подобряване на правомощията на директора като данъчен орган по смисъла на чл.7 от Закона за НАП.

Направено е предложение за подобряване на правната уредба и на дирекцията като административна структура.

-Теоретични приноси се съдържат и в другите две монографии на кандидата. В „Данъчно облагане – съвременни тенденции“/2017г./ са изследвани важни въпроси на данъците и данъчната политика, включващи както мястото и ролята на данъците на съвременния етап, така и целите и методите на данъчната политика в национален и европейски мащаб, разгледани са и съвременните виждания за публичните вземания и публичните задължения и др. В монографията „Европейско данъчно право“/2012г./ са анализирани добре правното значение на предлагания в ЕС данък върху финансовите сделки, формите на сътрудничество между данъчните администрации и др.

Засегнатите въпроси в останалите научни публикации също имат своето теоретично значение.

Подходът и начина на обосноваване на тезите и изводите в публикациите на кандидата водят недвусмислено до убежданието, че изследванията му са изцяло негова лична заслуга.

III.Критични забележки и препоръки

Струва ми се, че е налице увлечение към неоправдано разширяване на изложението в глава седма, където е направен преглед на правната уредба на процедурата по обжалване на актове, издавани от данъчните органи в ЕС и някои други страни. Едва ли са оправдани положените усилия на автора тук, като се има предвид, че това е най-голямата по обем глава в труда – 64 страници, а по съществуването си е схематично представяне на производствата по обжалване в посочените страни

Определянето в глава втора на административното производство по ДОПК като „административно правораздаване“, не е убедително. Както отбелязва авторът, административният контрол по ДОПК се отличава от другите видове административен контрол по общите за всеки контрол белези, а именно: вид, орган, който го извършва, предмет на контролната дейност, актове които се контролират, процедура по произвеждане на производството и актове, с които завършва.Тезата му, че контролът е юрисдикционен, а не административен е базирана, обаче само на два от тези белези –цел на контрола и организация на контролната дейност. Игнорирането на останалите белези сочи на непоследователност и води, накратко казано до непълнота в аргументацията на тезата на автора, която би могла да се преосмисли.

Известна непълнота се забелязва и в анализа на самия статут на жалбата. С оглед на обстоятелството, че тя е основният елемент, акцент в темата на хабилитационния труд, а не толкова производството, прави очаквано едно по-обстойно изследване на нейните реквизити, а също и на последиците при неспазването им, водещи до нередовност и недопустимост.

Накрая, бих препоръчал на автора, с оглед на доказаните си възможности, да продължи усилията си в изясняване понятийния апарат за жалбата не само в производството по ДОПК, а и като институт на правото въобще, тъй като, както сам той отбелязва, определение за жалба липсва и в АПК, и в ГПК, и в НПК, т.е. в цялото ни процесуално законодателство.

Посочените критични бележки и препоръки следва да се приемат като израз на конструктивното ми отношение относно научно-изследователската дейност на доц.Ценова. Те не се отразяват на общо качественото ѝ теоретично равнище.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

На основание на констатациите, изложени по-горе, оценявам **положително** цялостната учебно-преподавателска и научно-изследователска дейност на кандидата. Считам, че тя отговаря на изискванията на ЗРАСРБ, Правилника за неговото прилагане и съответния Правилник на ВУЗФ за заемане на академичната длъжност „професор“ и предлагам на Научното жури да изготви доклад-предложение до Академичния съвет за избор на **доц.д-р Любка Младенова Ценова** на академичната длъжност „ПРОФЕСОР“ във ВУЗФ по професионално направление 3.6. Право /Финансово и данъчно право/.

31.07. 2020г.

Член на Научното жури:

/Проф.д-р Д.Костов/

